COAC
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

SEARCH & DRIVE
MANAGEMENT CONSULTANTS

GUIA EXECUTIVA INTERNACIONAL DE PAÏSOS OBJECTIU PER ALS ARQUITECTES CATALANS

Top 10 Opportunity countries for Catalan Architects (2012)

Barcelona, 7 de juny de 2011

ÍNDEX

1. Resum executiu de la guia 3

2. Metodologia aplicada i resultats obtinguts 5

2.1. Primera selecció de països inicials i criteris primaris de partida 6

2.2. Selecció de criteris específics i sistema de ponderació 8

2.3. Llistat de països objectiu ordenats pel nivell d'interès 11

3. Top 10 Opportunity countries for Catalan Architects (2012) 12

4. Bibliografia 47

4.1. Experts 47

4.2. Institucions i organismes 48

1. Resum executiu de la guia

Partint de 182 països, s'ha establert una selecció inicial de 22 països, classificats per ordre d'importància, i dels 10 primers s'ha elaborat una fitxa executiva. Als 10 països se'ls ha anomenat

Top 10 Opportunity countries for Catalan Architects (2012)

I són:

1	Qatar
2	Estats Units
3	Xina
4	Singapur
5	Índia
6	Rússia
7	Turquia
8	Canadà
9	Xile
10	Polònia

Les principals característiques de les fitxes són:

- Es tracta d'una eina eminentment pràctica i concreta, fugint de la sofisticació i amb la intenció que siguin fàcilment comprensibles per tothom.

- L'objectiu principal és detectar les oportunitats de negoci pels arquitectes catalans com a col·lectiu, més que a nivell individual: potenciar la marca Barcelona en el vessant de l'arquitectura i el disseny.

- Una utilitat molt versàtil: tant per al COAC com a institució, com per als arquitectes col·legiats que vulguin internacionalitzar el seu estudi, com per als arquitectes que desitgin trobar oportunitats de treball en els països esmentats.

- La Guia ha de ser complementària, en cap cas substitutòria. Es tracta d'una dada més a tenir en compte en els processos d'internacionalització dels estudis i no nega altres alternatives que estiguin ja en marxa o que responguin a interessos/potencialitats particulars específics i no generals.

- Evita haver d'invertir temps i diners en realitzar anàlisis i estudis de mercat de forma individual per detectar quins països són els més interessants.

- Cal destacar que, de tots els països analitzats, Espanya és el que té una densitat relativa d'arquitectes més elevada mesurada en: núm. d'arquitectes/1.000 habitants. Aquesta dada és extremadament significativa i indica clarament que hi ha una oferta massa alta d'arquitectes a Espanya i a Catalunya en relació a la demanda previsible. Per tant, la internacionalització és crucial pe al futur del nostre sector. D'altra banda, hi ha grans oportunitats fora pels arquitectes catalans, com queda clarament palès en les fitxes dels "Top 10".

Recomanacions finals

- Disposar d'una guia executiva internacional és el primer pas perquè cada estudi faci el seu propi pla internacional i disposi d'un mínim de recursos humans i econòmics per implementar-lo. Sense aquest pla i recursos, el risc de fracassar pot ser elevat.

- La fortalesa de l'euro respecte del dòlar nord-americà penalitza qualsevol exportació des de la zona euro cap a altres països. Aquest inconvenient s'ha de superar seleccionant molt bé els avantatges competitius de la nostra arquitectura. Per preu no es pot competir, almenys fins que la paritat de la moneda no canviï. A més, no es recomana en cap cas que s'internacionalitzi via preu.

- La guia està orientada a l'any 2012. Per a anys posteriors és convenient anar-la actualitzant, ja que avui en dia els esdeveniments a nivell mundial es desenvolupen amb molta celeritat.

- Qualsevol acció que es porti a terme a nivell internacional pot tenir un termini mitjà de 2 anys per recuperar la inversió. Fixar-se inicialment expectatives que facin més curt el termini esmentat de manera significativa pot portar a frustracions i fracassos.

2. Metodologia aplicada i resultats obtinguts

A nivell esquemàtic, es representa la metodologia aplicada:

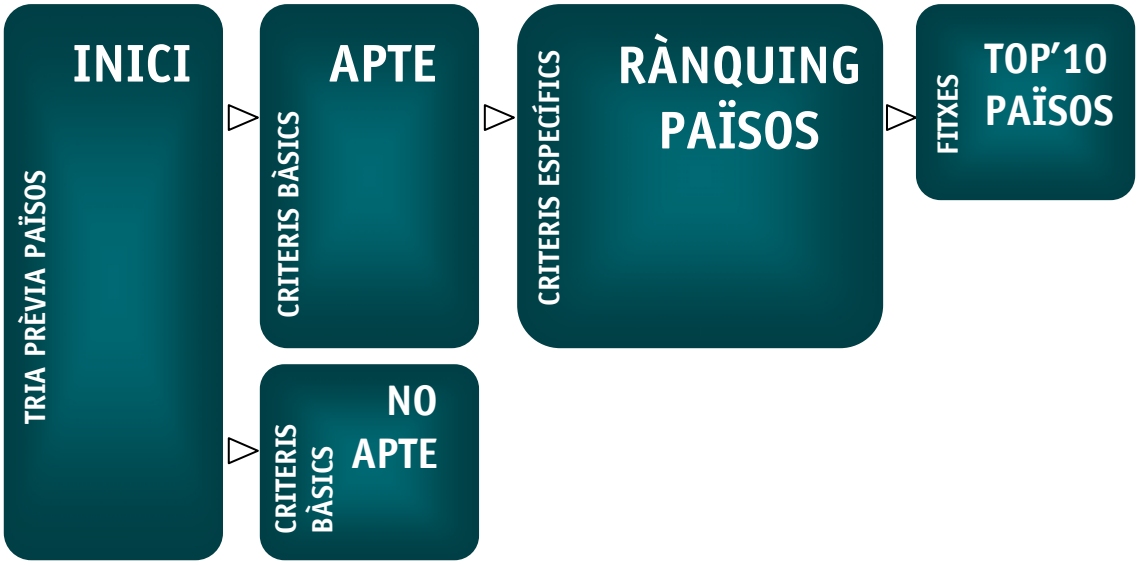

Fig. 1: Esquema del procés emprat

2.1. Primera selecció de països inicials i criteris primaris de partida

En aquesta primera fase es parteix d'un llistat de 182 països.

S'han escollit 6 criteris bàsics que han hagut d'acomplir tots els països per continuar en la selecció. No s'ha valorat el grau d'interès relatiu respecte de la resta sinó el fet de ser "apte" o "no apte" en l'acompliment del criteri.

Els criteris bàsics han servit de punt de partida per a l'avaluació global de cadascun dels països en sí mateixos i de manera comparativa amb els altres. Els criteris són:

CRITERIS BÀSICS

1. Població mín. 7MM habitants

No es tracta d'una xifra molt limitativa, però només **96** acompleixen aquest paràmetre.

Països com Israel, Sèrbia i Togo es troben per sobre dels 7MM. Espanya té 46,1 MM.

Hem fet unes excepcions amb Qatar, Kuwait, Singapur i UAE per la gran quantitat d'oportunitats que hi ha en aquests moments per als arquitectes catalans.

2. Renda per Càpita superior a USD 8MM.

Tampoc es tracta d'una xifra molt exigent però sí mínima. Espanya té una renda per càpita de USD 31.000. La xifra escollida és la de països com Argentina, Malàisia o Romania.

Amb aquest criteri s'han descartat 57 països, per tant en queden **39**. S'ha d'aclarir que si bé la Xina i l'Índia no arriben a aquesta xifra, en ser països BRIC i no haver-hi una classe mitjana, la renda per càpita és enganyosa. Es calcula que els dos tenen 200M habitants amb rendes similars a Espanya.

3. Creixement previst del PIB any 2012 mínim del 2%

S'ha establert una xifra mínima de creixement del 2% ja que els economistes diuen que per sota d'aquesta no es genera ocupació.

S'han descartat 5 països, en resten **34**. L'excepció ha estat EUA, que no s'ha descartat ja que es tracta de la 2a economia del món.

4. Nivell mín. de Seguretat Jurídica y Econòmica del 50%

La base per a la classificació ha estat el "*2011 Index of Economic Freedom*", elaborat conjuntament per *The Heritage Foundation* i *The Wall Street Journal*.

Tots els països de la tria que s'ha fet fins ara acompleixen aquesta dada. En resten, per tant, **34**.

5. Nombre d'Empreses Espanyoles/Catalanes

Tots els països de la tria que s'ha fet fins ara acompleixen aquesta dada, encara que amb diferents nombres d'empreses. En resten, per tant, **34**.

6. Creixement mín. Construcció fins a 2020 del 3%

S'ha definit un sostre mínim de creixement de la construcció fins a 2020 del 3% anual. Tenint de base les dades del treball de prospectiva *Global Construction* de *Oxford University,* s'han descartat 13 països. En resten **22**.

El resultat d'aquesta fase dóna un llistat de 22 països:

Argentina	Brasil	Canadà
Xile	Xina	República Txeca
Hong Kong	Hongria	Índia
Korea	Kuwait	Malàisia (*)
Mèxic	Polònia	Qatar
Romania	Rússia	Aràbia Saudita
Singapur	Turquia	UAE
EUA		

(*) NOTA: no s'ha trobat suficient informació a Malàisia, encara que consta que és un molt bon destí per als arquitectes en general, similar a Singapur i a Qatar. Per aquesta raó, i volent assegurar que els esforços siguin profitosos, s'ha pres la decisió de descartar Malàisia.

A partir del llistat de 21 països es va iniciar la segona fase de selecció.

2.2. Selecció de criteris específics i sistema de ponderació

Primerament s'han seleccionat 10 criteris específics per ajudar a valorar relativament quins països són més interessants de forma global per tal de prioritzar on, tant el COAC com els seus col·legiats, poden realitzar accions. L'objectiu ha estat rendibilitzar al màxim els mitjans humans i els econòmics, concentrant els esforços en un nombre limitat de països però, alhora, amb una atractiva cartera de països potencials, obtenint un bon equilibri entre la individualitat i l'efecte de la força de realitzar accions conjuntes sota el paraigua de la bona imatge que, sens dubte, té l'arquitectura de Catalunya i la marca Barcelona.

CRITERIS ESPECÍFICS (valoració de l'1 al 7)

Idiomes. Grau de coneixement dels estudis *(Font: Special Eurobarometer. European Commission)*	
	anglès
	castellà
Proximitat	
	Distància en km (Font: http://www.horlogeparlante.com/spanish/distance.php)
	Núm. vols/trimestre. (Font: AENA)
Atractivitat general. Facilitat per fer negocis (Font: The World Bank Group)	
Obligació de registre d'arquitectes (Font: UIA i Col·legis i/o Associacions professionals)	
Núm. Arquitectes/1.000 habitants (Font: elaboració pròpia)	
Existència de protecció propietat intel·lectual (Font: UIA, Col·legis i/o Associacions professionals, Cambres de comerç i altres)	
Nivell honoraris (Font: elaboració pròpia)	
Bona Imatge d'Espanya/ Catalunya/ Barcelona (Font: elaboració pròpia)	
Creixement previst de la construcció fins 2020 (Font: *Global Construction 2020. Global Construction Perspectives. Oxford Economics*)	

Cada país ha estat valorat en cada criteri específic amb una escala de l'1 al 7. Seguidament, la xifra resultant s'ha multiplicat pel valor de la ponderació de cada criteri (importància del criteri pels objectius de la guia) amb un valor de l'1 al 5, segons la classificació següent:

Nivell d'importància	**Puntuació**
Indiferent	0
Baixa	1
Mitjana	2
Alta	3
Molt alta	4
Essencial	5

Així, a cada criteri se li ha assignat un valor de ponderació que es pot veure a continuació:

Ponderació CRITERIS ESPECÍFICS (valoració de l'1 al 5)

Idiomes. Grau de coneixement dels estudis	anglès	**1**
	castellà	**1**
Proximitat	Distància en km	**2**
	Núm. vols/trimestre	**1**
Atractivitat general. Facilitat per fer negocis		**5**
Obligació de registre d'arquitectes		**1**
Núm. Arquitectes/1.000 habitants		**1**
Existència de protecció propietat intel·lectual		**3**
Nivell honoraris		**2**
Creixement previst de la construcció fins 2020		**5**

Posteriorment, s'han sumat els resultats per a cada país obtenint una puntuació per a cadascun d'ells.

L'exemple per a Turquia seria:

CRITERIS ESPECÍFICS Turquia		Puntuació	Ponderació	RESULTAT
Idiomes. Grau de coneixement dels estudis	anglès	**1**	**2**	**2**
	castellà	**1**	**1**	**1**
Proximitat	Distància en km	**6**	**1**	**6**
	Núm. vols/trimestre	**3**	**2**	**6**
Atractivitat general. Facilitat per fer negocis		**4**	**1**	**4**
Obligació de registre d'arquitectes		**6**	**5**	**30**
Núm. Arquitectes/1.000 habitants		**3**	**1**	**3**
Existència de protecció propietat intel·lectual		**4**	**1**	**4**
Nivell honoraris		**4**	**3**	**12**
Bona Imatge d'Espanya/ Catalunya/ Barcelona		**3**	**2**	**6**
Creixement previst de la construcció fins 2020		**7**	**5**	**35**
RESULTAT PUNTUACIÓ TURQUIA				**109**

En el quadre de l'annex es pot comprovar, per a cada país, la valoració del criteri específic, la ponderació del criteri, el valor final i la puntuació de cada país un cop sumats tots els valors ponderats. Cada color representa un criteri específic. La primera columna recull la valoració i la segona la puntuació un cop aplicada la ponderació. En alguns casos existeix una columna

prèvia a l'esquerra amb la dada exacta del criteri com, per exemple, els quilòmetres de distància que després es valoren de l'1 al 7 per, finalment aplicar la ponderació.

En el cas d'alguns països, especialment els del Golf Pèrsic, el fet de no ser obligatòria la col·legiació ni el registre, dificulta el coneixement de quants arquitectes hi ha. A més, no pertanyen a la UIA. En aquests casos, s'ha estimat una xifra basada en l'experiència i les dades aportades pels experts.

2.3. Llistat de països objectiu ordenats pel nivell d'interès

Aplicant els criteris d'importància i ponderació descrits al punt anterior s'obté el rànquing de països seleccionats per ordre d'importància.

Seguint aquesta metodologia s'obté una puntuació global per a cada país i, així, es pot mesurar de la manera més objectiva possible el grau d'atractivitat relativa de cada país pel sector de l'arquitectura catalana i, per tant, es poden prioritzar les accions a dur a terme en els propers dos anys.

PAÍS	NÚM. PUNTS	ORDRE
Qatar	**121**	**1**
EUA	**121**	**1**
Xina	**120**	**3**
Romania	114	(*)
Singapur	**113**	**4**
Índia	**112**	**5**
Rússia	**111**	**6**
Turquia	**109**	**7**
Canadà	**109**	**8**
Xile	**107**	**9**
Polònia	**104**	**10**
Aràbia Saudita	104	11
UEA	104	12
Hong Kong	104	13
Korea	103	14
Kuwait	99	15
República Txeca	96	16
Brasil	95	17
Colòmbia	86	18
Mèxic	84	19
Hongria	97	20
Argentina	89	21

(*) Tot i que Romania ha quedat classificat en quart lloc, després d'haver fet investigacions al propi país s'ha hagut de descartar com país amb potencialitat per als arquitectes catalans. Segons els experts, a Romania hi ha moltes necessitats de creixement en el sector de la construcció, però la manca de liquiditat del propi govern, amb serioses dificultats financeres, fa que sigui molt complicat poder-hi donar resposta. Hi ha, per tant necessitat i voluntat, però manquen recursos econòmics. De la resolució d'aquesta situació a curt termini dependrà que Romania es pugui situar dins de la tria dels 10 països més endavant.

3. Top 10 Opportunity countries for Catalan Architects (2012)

Finalment, els 10 països principals que responen als criteris establerts amb més possibilitats per al col·lectiu dels arquitectes són:

1	**Qatar**
2	**EUA**
3	**Xina**
4	**Singapur**
5	**Índia**
6	**Rússia**
7	**Turquia**
8	**Canadà**
9	**Xile**
10	**Polònia**

Aquesta tria no significa que en altres països no hi hagi oportunitats, en quasi tots el països hi ha necessitats i, per tant, treball potencial, però en funció dels criteris, i tenint en compte que aquest estudi va adreçat a tot el col·lectiu dels arquitectes catalans —amb diverses experiències i especialitats— s'han escollit els que responien més a criteris generalistes.

Encara que EUA i Qatar han obtingut la mateixa puntuació, s'ha considerat, i així es pot observar en els comentaris de la fitxa, que Qatar té moltes més possibilitats per als arquitectes catalans, no només per les oportunitats sinó també per la facilitat per treballar que tenen els estrangers, els honoraris encara elevats i la bona consideració dels nostres arquitectes.

Explicació de cóm és una fitxa

Per a cadascun dels Top 10 s'ha elaborat una fitxa estàndard. A mode d'explicació breu, una fitxa conté:

- Resum de les dades macroeconòmiques més representatives del sector de la construcció i dels arquitectes en cada país. La majoria s'expliquen per sí mateixes o han estat comentades anteriorment. Per tal de facilitar la seva comprensió s'ha realitzat un comparatiu amb les dades d'Espanya..

- Apareix un nou criteri, l'índex Big Mac. És un indicador resultant d'una investigació no científica elaborada setmanalment per la publicació britànica The Economist. La metodologia consisteix en comparar el preu en dòlars nord-americans d'una hamburguesa Big Mac —la més famosa de la cadena de restaurants McDonald's— en tots els països on s'elabora. El resultat permet comparar els costos de vida en cada país i saber si les monedes estan sobrevalorades respecte del dòlar. Es tracta d'un índex eminentment pràctic per poder comparar d'una forma ràpida els diferents poders adquisitius. Així, per a la present guia, s'ha fet una doble comparació: primer respecte de Barcelona i després d'EUA. La primera comparació és merament anecdòtica, ja que reflecteix el gran efecte negatiu que té la sobrevaloració de l'euro respecte del dòlar nord-americà. La segona comparació és la que ofereix una idea de valoració relativa del poder adquisitiu a cada país. Com més alt és aquest, més oportunitats d'aconseguir uns honoraris més elevats.

- De la resta de dades qualitatives, destacar com a claus:

    - Oportunitats de negoci: tipus de projectes
    - Oportunitats de treball
    - Recomanacions finals

A continuació s'adjunten les fitxes dels Top 10.

QATAR

1	QATAR
Capital	Doha
Idioma	Àrab
Moneda	Rial (QAR)

DADES	ESPANYA	QUATAR
Núm. Habitants (milions)	46,1	1,2
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	9%
Renda per càpita (USD $)	31.046	87.810
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	70,5% (ne 27 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	2,99
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	2,99
Desocupació (Setembre 2010)	18%	0,5%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	més del 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	6
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	fàcil
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	4
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	6
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	n/d (*)
Obligació estar registrat com arquitecte	Sí	no
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m²)	5-8% i/o 45-70€/m²	2 al 4%

QATAR continuació

Dades més rellevants de la fitxa

És un país petit amb pocs habitants i una frenètica activitat econòmica. La renda per càpita és pràcticament 3 vegades l'espanyola i el creixement esperat de l'economia en general i de la construcció en concret dels més alts del món. Concretament, en aquest sector són previsibles augments continuats de més del 6% fins al 2020. A més, hi ha molta facilitat per fer negocis i uns índex d'atur molt baixos. Tot plegat, fa que Qatar sigui un país amb una gran capacitat per absorbir arquitectes i una molt bona oportunitat per als nostres professionals.

En general, als països del Golf Pèrsic no hi ha registre d'arquitectes però sí registre d'empreses a la Cambra local. És per això que no es disposa del nombre d'arquitectes, encara que es pot afirmar que a Qatar hi continua havent una alta demanda de tècnics (no com a Dubai, que s'ha parat). Tampoc el seu col·legi professional pot pertànyer a la UIA, la qual cosa dificulta l'accés a dades oficials.

Competències dels arquitectes

Els arquitectes a Qatar estan habilitats per fer totes les tasques del projecte, com a Catalunya, a excepció del paisatgisme. No obstant això, els enginyers acostumen a fer els càlculs de les instal·lacions i les estructures.

Fa tres anys, els honoraris de l'arquitecte se situaven entre el 6 i el 10% del cost de l'obra. Avui en dia, a causa de la situació econòmica mundial, estan entre el 2 i el 4%. S'ha de tenir en compte, no obstant això, que els projectes són de grans dimensions i, per tant, el treball continua estant ben pagat. S'ha de pensar sempre en el cost de l'assegurança a l'hora de calcular-los, ja que és elevat.

El sou d'un arquitecte que vulgui treballar com a Project Manager i tingui una experiència demostrable de 5 o 7 anys en càrrecs i responsabilitats similars està al voltant dels 10.000 €/mes. Aquesta xifra dóna idea de l'estat del mercat i de la capacitat per oferir oportunitats de tota mena.

Exercici professional dels estrangers

La fórmula més habitual de treballar a Qatar i la més recomanable a curt i mig termini és mitjançant un partner local. Normalment els arquitectes estrangers només fan el Concept Design i quasi mai fan supervisió d'obra.

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és modesta però en creixement. Entre les constructores, destacar ECISA, INTERSA i OHL. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és també modesta, tot i que es poden destacar OAB, XVSTUDIO, INTERCON, BMM, PINEARQ, i també hi va treballar JOAN RODÓN (q.e.p.d.).

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

Els projectes acostumen a ser macroprojectes, d'habitatges, hotels skyscrapers i edificis representatius culturals o d'oci. A causa de la gran dimensió dels projectes, moltes construccions tenen usos mixtes.

No es pot optar a un concurs si no es demostra haver tingut experiència prèvia similar.

QATAR continuació

Oportunitats de treball

Tenen una molt bona imatge i consideració d'Espanya i de la seva cultura com, en tot el Golf.

És un mercat en creixement i hi ha moltes oportunitats. Hi manquen tècnics i personal qualificat en general. Hi ha un interès creixent per les energies renovables, com a resultat de les responsabilitats dels país envers el protocol de Kyoto. Altres possibilitats poden localitzar-se en els serveis de consultoria especialitzats en la indústria de la biomassa i en el reciclatge per a la generació energètica i eòlica o en les centrals elèctriques per a àrees remotes.

Molts estudis d'arquitectura internacional estan ja instal·lats o volen fer-ho. Hi ha moltes demandes de tècnics a diferents nivells i experiències.

Recomanacions finals

Orientar el currículum propi o de l'empresa a una especialitat. Demanar recomanacions i certificar la veracitat, en la mesura del possible, de les experiències.

Ara és un bon moment per establir relacions comercials aprofitant la bona relació i imatge amb Barcelona, concretament amb el patrocini a llarg termini de la Quatar Foundation al Club de Futbol Barcelona.

ESTATS UNITS

2	ESTATS UNITS
Capital	Washington
Idioma	Anglès
Moneda	Dòlar americà

DADES	ESPANYA	EUA
Núm. Habitants (milions)	46,1	313,2
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	2%
Renda per càpita (USD $)	31.046	49.158
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	77,8% (núm. 9 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	3,58
Desocupació (Setembre 2010)	18%	9,6%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	entre el 3 i el 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	7
Coneixement de castellà als estudis/7	7	4
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	alt
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	5
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	3
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,34
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	Sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m^2)	5-8% i/o 45-70€/ m^2	6-8%

ESTATS UNITS continuació

Dades més rellevants de la fitxa

Els honoraris als EUA són lliures. S'ha pogut comprovar que les tarifes que s'estan aplicant pels arquitectes varien molt depenen de la complexitat de la feina i de la "firma" que la realitzi. Com a terme general, es pot considerar una franja d'entre el 6 i el 8%, encara que molts arriben al 10% i uns pocs al 15 o 20%. En tasques senzilles i arquitectes novells o poc coneguts, es pot arribar a facturar un 4,5% o un 5% del cost de l'obra. Si es mira el preu per hora en un equip gran, l'arquitecte principal pot cobrar $ 150, un arquitecte sènior $ 100 i un arquitecte junior o un delineant amb experiència i coneixements tècnics $ 75.

Crida l'atenció el baix índex d'arquitectes, especialment si es compara amb Espanya, en un dels països més desenvolupats del món.

Competències dels arquitectes

Els arquitectes tenen, en principi, les mateixes competències que a Espanya, la diferència la marca l'assegurança: només es pot treballar en allò que s'està assegurat. El preu és molt elevat, com també l'exigència per poder contractar una assegurança.

Exercici professional dels estrangers

Els arquitectes han d'estar registrats a la NCARB. En la següent pàgina web s'explica la manera com es poden registrar els arquitectes estrangers als EUA http://www.ncarb.org/en/Getting-an-Initial-License/Foreign-Architects.aspx

Estar registrat no assegura l'entrada a la AIA (American Institute of Architects) i, tot i que en teoria no s'ha de ser membre per exercir, en la realitat és molt necessari.

La legislació nord-americana exigeix una visa de treball que és molt difícil d'obtenir a no ser que l'empresa interessada en contractar realitzi el tràmit i es faci càrrec de la important despesa que suposa. Per treballar com autònom hi ha moltes dificultats. Només persones artistes o esportistes d'elit tenen una visa especial de fàcil tramitació. El fet d'haver obtingut un títol en el país no assegura poder treballar-hi.

Empreses espanyoles/catalanes

Entre les constructores destaquen FERROVIAL, OHL, ISOLUX CORSAN, COMSA EMTE, FCC, ACS i CONSTRUCTORA SAN JOSE. Entre els arquitectes WRT & CLOUD 9 ARCHITECTURE, RAFAEL MONEO i M TERESA FARRÉ, RICARDO BOFILL, DOMINGO TRIAY, R+B, JUAN HERREROS, RUBIO & ÁLVAREZ-SALA, XVSTUDIO, FOA, ALBERTO CAMPO BAEZA i EMBT.

ESTATS UNITS continuació

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

La construcció als EUA està tornant a créixer després de la crisi, tant en el sector residencial com en el no residencial. S'espera en ambdós mercats un augment de dos dígits a curt termini, estimant que al 2020 arribarà als $ 14,5 trilions.

El previsible creixement de la població fa que els EUA es desmarqui de l'estancament general dels països desenvolupats. La construcció no residencial és la que gaudirà del major creixement especialment per a les infraestructures. Aquest sector va ser l'únic que va créixer durant els darrers anys com a conseqüència dels incentius; de cara al futur necessitarà d'inversió privada per poder assolir els ambiciosos objectius fixats.

Hi ha una forta demanda de projectes i tècnics especialitzats en energies alternatives i eficiència energètica gràcies a les mesures preses per l'administració Obama. Espanya és un país amb una forta i bona imatge en aquest camp i s'ha aprofitar l'oportunitat.

Oportunitats de treball

De la mà de les empreses espanyoles, principalment constructores, que s'instal·len al país. En segon lloc, en despatxos d'arquitectura internacional, especialment aportant coneixement i experiència en sostenibilitat, certificació Leed i disseny en general. S'ha d'assenyalar que la mida mitjana dels despatxos d'arquitectura és molt superior a la nostra, molts funcionen com a empreses i normalment són especialitzats, no generalistes. També en empreses de materials de construcció, equipament d'obra i mobiliari, sempre que es tingui experiència en el sector i un nivell alt d'anglès.

Segons dades de l'estudi Proyecto Green Jobs (un informe que analitza els possibles escenaris futurs i el comportament de l'economia verda en les properes dècades) elaborat per la Escuela de Organización Industrial (EOI), als EUA es crearan una mitjana de 704.000 llocs de treball ecològics anuals fins al 2020 al sector de la construcció.

Recomanacions finals

Estar atents a aquest mercat, ja que ha de tenir alts creixements en construcció. Cercar llocs on la comunitat hispanoparlant estigui ben considerada. Els qui vulguin treballar en despatxos d'arquitectura cal que es preparin en sistemes de representació diferents dels que s'empren aquí (en Revitt per exemple).

Una lloc per entrar interessant és a través de Miami, una bona porta d'accés tant als EUA com a Llatinoamèrica.

És destacable que en un país amb tanta potencialitat la presència d'arquitectes catalans i espanyols sigui tan baixa. S'haurien de potenciar estratègies de recerca de nínxols de mercat per tenir una major presència.

XINA

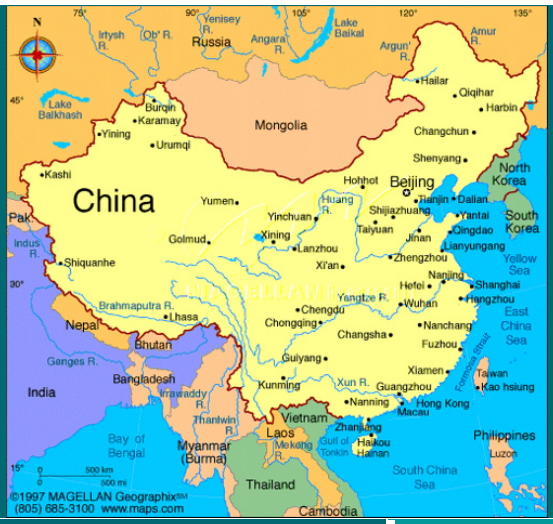

3	XINA
Capital	BEIJING
Idioma	Xinès Mandarí
Moneda	renminbi (RMB)

DADES	ESPANYA	XINA
Núm. Habitants (milions)	46,1	1.348
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	10%
Renda per càpita (USD $)	31.046	4.441
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	52% (nº 135 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	1,83
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	1,83
Desocupació (Setembre 2010)	18%	4,3%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	més del 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	4
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	mig
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	2
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	2
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,03
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	S í
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m^2)	5-8% i/o 45-70€/m^2	2-4%

XINA continuació

Dades més rellevants de la fitxa

Tot i que la Xina no arriba a la renda per càpita mínima fixada d'USD 8.000, en tractar-se d'un país BRIC s'ha considerat important mantenir-lo i fer una excepcionalitat (succeeix el mateix amb l'Índia). Es calcula que hi ha uns 200 MM d'habitants amb un nivell de vida similar a l'europeu. A més, la densitat d'arquitectes és extremadament baixa, fet pel qual, afegit al creixement previst, els cal incorporar més professionals per assolir els projectes de futur.

El creixement de l'economia del 10% per al 2012 és el més elevat dels 10 països.

Competències dels arquitectes

Els arquitectes són competents en matèria d'Arquitectura i Urbanisme, no per realitzar càlculs d'estructures ni de instal·lacions, que els fan els enginyers. Tampoc pot realitzar paisatgisme, que el desenvolupa un tècnic específic.

El títol universitari d'arquitecte a la Xina no serveix per exercir la professió, sinó que s'ha de superar un examen oficial a nivell nacional, amb 9 assignatures, i, a més, cal tenir experiència mínima de 8 anys. Un arquitecte amb "títol" cobra, naturalment, més que un que no el té. Els enginyers de la construcció col·laboren amb l'arquitecte, que és qui coordina l'equip. La liberalització de l'economia ha fet que canviï el sistema de càlcul dels honoraris, que ara són una quantitat fixa més una "gratificació" en funció dels m2.

Exercici professional dels estrangers

Encara que des del 2000 el sector de l'arquitectura s'ha anat obrint, avui en dia continua estant monopolitzat pels instituts de disseny, la major part dels quals són estatals i tenen molt bona relació amb els organismes de decisió. Sovint depenen directament dels mateixos organismes que proposen concursos i, per tant, tenen una situació de privilegi.

És cert que per acomplir els compromisos amb la OMC és possible crear una empresa amb capital 100% estranger (Wholly Foreign Owned Enterprise) en el sector de l'arquitectura, encara que continuï sent difícil.

Actualment las empreses estrangeres d'arquitectura poden accedir al mercat xinès de les maneres següents:

- Col·laborar amb un institut de disseny xinès
- Crear una oficina de representació (RO)
- Crear una empresa d'arquitectura a la Xina ("Architecture FIE2")
    - Com una JV contractual
    - Com una JV per accions
    - Creant una WFOE amb certificació de disseny arquitectònic
    - Creant una WFOE de consultoria

XINA continuació

Qualsevol d'aquestes opcions té inconvenients. La col·laboració amb un institut local limita les activitats de l'empresa estrangera a la realització de Concept Design mentre que la creació d'una empresa d'arquitectura independent requereix de nombrosos tràmits de regulació i qualificacions específiques. És per això que recomanem la WFOE amb capital 100% estranger (Consulting WFOE) amb la finalitat de proporcionar consultoria de disseny de projectes de construcció a la Xina, tot i que la manera inicial d'entrar primerament hauria de ser l'aliança amb un soci local. Això no obstant, a causa de la pròpia idiosincràsia del xinesos és important tenir una persona que controli directament i in situ el soci local.

Els arquitectes xinesos estan representats per la Societat Arquitectònica de Xina (Architectural Society of China), que aporta idees i informació al Govern per a l'elaboració de noves polítiques i recolzament a la indústria. Té relacions i acords amb el RIBA (Royal Institute of British Architects), la AIA (American Institute of Architects) o AIJ (Architectural Institute of Japan).

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és encara discreta, tot i que hi ha en diversos sectors. Entre les constructores destaquen FCC i ACS. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és nombrosa, encara que són pocs en comparació a la mida del mercat. Destaquen PARRAMÓN y ASOCIADOS, CERVERA & PIOZ, ADOS, FRAILE & ANÓS, JOSEP CRIVILLERS, JOSE ANTONIO MARTÍNEZ LAPEÑA – ELIAS TORRES, SOB ARQUITECTES - MOA'S, XAVIER CLARAMUNT, RICARDO BOFILL, EMBT, CA GROUP, COLL-LECLERC, EQUIP, MANSILLA-TUÑÓN, F451, EMBA, BAROZZI-VEIGA, entre d'altres.

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

Les empreses estatals ja han començat les reformes, millorant tant el disseny com la gesti,ó però els cal l'experiència estrangera per completar-les. Aquí és on hi ha avantatge competitiu per a ells: Disseny i Gestió.

Demanden Experiència en construccions similars, Qualitat, Gust per la tradició, Eficiència energètica i Relacions. Segons dades de l'estudi Proyecto Green Jobs (un informe que analitza els possibles escenaris futurs i el comportament de l'economia verda en les properes dècades) elaborat per la Escuela de Organización Industrial (EOI), a Xina es crearan una mitjana de 688.000 llocs de treball ecològics anuals fins al 2020 al sector de la construcció.

Tipologia dels projectes: Infraestructures, Sanitaris, Universitats i Culturals seguits d'Habitatge.

Oportunitats de treball

No és un país per treballar en estudis locals, la mà d'obra és barata i la protecció social i laboral molt baixa. Hi ha oportunitats per treballar en estudis multinacionals en tasques comercials i de gestió, principalment; també en empreses del sector en les mateixes tasques.

XINA continuació

Recomanacions finals

Existeixen les moltes "barreres" d'accés al mercat xinès a tenir en compte:

- Elevats requisits pel personal estranger
- Estàndards d'edificació específics
- Manca de regulació en materials i en general de la qualitat
- El soci estranger només pot fer el disseny conceptual
- Dificultats per obtenir la llicència que autentifica els esquemes de disseny
- Idioma
- Manca de canals de relació institucional per entendre els requeriments
- Vuits legals respecte de la inversió estrangera
- Manca de regulació adquisicions
- Manca recolzament petita empresa

És bàsic començar amb un soci local aportant, l'estudi català, l'expertesa en disseny i fixar per escrit les bases de la relació. Un tema especialment clau a la Xina és l'elecció d'aquest soci local, ja que la manca de professionals fa que no hi hagi molt d'interès en general, a no ser que sigui per aprendre els nostres dissenys i reproduir-los; s'ha de cercar una empresa amb visió de continuïtat a mig i a llarg termini, no s'ha d'actuar de manera precipitada. En qualsevol cas, s'ha de destinar una persona perquè controli el soci local.

En general, l'arquitectura "espanyola" està ben considerada en termes de disseny, qualitat i estil tradicional.

SINGAPUR

4	SINGAPUR
Capital	SINGAPUR
Idioma	Xinès mandarí, malai, tàmil i anglès
Moneda	Dòlar de Singapur (SGD)

DADES	ESPANYA	SINGAPUR
Núm. Habitants (milions)	46,1	4,9
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	5%
Renda per càpita (USD $)	31.046	41.952
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	87,2% (núm. 2 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	3,19
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	3,19
Desocupació (Setembre 2010)	18%	3%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	entre el 3 i el 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	7
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	alt
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	4
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	3
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,24
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m²)	5-8% i/o 45-70€/m²	Veure text a sota (*)

SINGAPUR continuació

Dades més rellevants de la fitxa

Una molt baixa densitat d'arquitectes i el segon país del món en seguretat. A més, la renda per càpita és molt alta (33% superior a Espanya) en un país amb molt pocs habitants (dècima part d'Espanya) i un baix índex d'atur.

La construcció està creixent i continuarà en aquesta línia, almenys fins al 2020. El poder adquisitiu creixent i la demanda d'equipaments i infraestructures hi ajudaran.

Competències dels arquitectes

Els arquitectes poden dissenyar edificis, estructures i instal·lacions, fer urbanisme, paisatgisme, coordinació i direcció d'obra. Molt similar a les nostres competències.

Els enginyers poden dissenyar edificacions de fins a 4 alçades sempre que es tracti d'una ampliació, una reforma o només de planta baixa.

Exercici professional dels estrangers

(*) Per treballar s'ha d'estar registrat al Singapore Institute of Architects (SIA). Per demanar la incorporació al SIA, a més d'altres requisits, s'ha d'estar presentat per dos membres registrats (http://www.sia.org.sg/new/SIA_Mbrship_Application_Form.pdf)

El SIA publica una guia dels honoraris, consultable a http://www.sia.org.sg/feecalc/, que tarifa en funció de costos i dificultat.

El govern té una política oberta que afavoreix l'entrada de talent al país. I ho fa mitjançant The Singapore Talent Recruitment (STR).

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és escassa, el BANC SABADELL i ANTONIO PUIG hi estan instal·lades des de fa molts anys. Entre les constructores destaca FCC. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és també molt poca, destacar Xavier Vilalta de XVSTUDIO i INTERCON.

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

Oficines, habitatges i hotels, especialment en alçada: s'ha de demostrar experiència per poder treballar.

El març de 2011, els preus dels habitatges havien pujat un 14% en dotze mesos i en propietats de luxe un 30-40%. Això no obstant, no es tracta d'una bombolla immobiliària, tenint en compte que en els darrers 4 anys havia estat el país de la seva regió amb un creixement més baix i encara ara es troba molt per sota de la resta.

Oportunitats de treball

El govern recolza i incentiva els professionals que vulguin treballar. Hi ha, per tant, a més de moltes oportunitats, un clima favorable pels arquitectes catalans.

XINA continuació

Recomanacions finals

Aprendre els costums i la manera d'actuar i pensar abans de plantejar l'expansió a Singapur. La distància cultural és prou important com per fracassar per ignorància o el que es pot interpretar com manca de respecte.

ÍNDIA

5	ÍNDIA
Capital	New Delhi
Idioma	Hindi i Anglès
Moneda	Rupia

DADES	ESPANYA	INDIA
Núm. Habitants (milions)	46,1	1.232,7
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	8%
Renda per càpita (USD $)	31.046	1.214
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	54,6% (nº 124 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	1,26
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	1,26
Desocupació (Setembre 2010)	18%	10,7%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	més del 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	7
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	baix
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	3
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	1
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,03
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m²)	5-8% i/o 45-70€/m²	0,5 a 7,5% en habitatge. 5% en gral

ÍNDIA continuació

Dades més rellevants de la fitxa

Com es pot veure a la fitxa anterior, l'Índia no arriba a la renda per càpita mínima fixada de USD 8.000, però en tractar-se d'un país BRIC s'ha considerat important mantenir-lo i fer una excepcionalitat (tal com s'ha fet amb la Xina). Es calcula que hi ha una població d'uns 200MM d' indis amb un nivell de vida i poder adquisitiu similar a l'europeu. Existeix una nombrosa classe social alta (arribarà als 24 milions al 2025) amb un alt poder adquisitiu i una pujant classe mitjana (583 milions de persones al 2025).

El lloc on el Big Mac és més car és Espanya i, en general, a tot Europa (zona euro), a causa de l'elevada taxa de canvi respecte del dòlar. L'Índia es troba a l'altre extrem, amb el preu més baix dels 10 països seleccionats. Aquesta situació reflecteix el baix poder adquisitiu i nivell de vida general del país; per tant, els honoraris que poden facturar els arquitectes són més baixos en general.

La India, la Xina, els EUA, Indonèsia, Canadà, Rússia i Austràlia representaran, juntes, el 65% del creixement global de la construcció al 2020.

Competències dels arquitectes

A l'adreça http://www.coa.gov.in/practice/practice.htm es poden trobar les competències de l'arquitecte (Edificació, Urban Design, Landscape i Interiorisme) les taxes a pagar al col·legi professional i els honoraris obligatoris per a totes les tasques. Els honoraris encara són baixos, tot i que, com s'ha indicat, representen entre un 0,5 a un 7,5% en habitatge i un 5% en general, a causa del nivell de preus de la construcció, comparativament molt inferiors als d'Espanya, però ja han començat a augmentar.

L'arquitecte coordina les estructures i les instal·lacions com una part més de l'arquitectura, tot i que normalment els enginyers són els qui fan els càlculs. Hi ha una molt baixa densitat de tècnics locals i una demanda molt alta de projectes de futur: el creixement previst fins al 2020 és superior al 6%.

Exercici professional dels estrangers

Els estrangers no poden exercir sense un partner local, ja que no reconeixen titulacions provinents d'escoles universitàries de fora de l'Índia.

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és important en el sector de les energies alternatives. A destacar: ABENGOA (establerta des de fa temps i que recentment ha creat una Joint Venture amb BHEL, un dels principals fabricants indis), ARIES INGENIERÍA Y SISTEMAS (Joint Venture amb WAAREE ENERGIES per construir un projecte fotovoltaic), GESTAMP SOLAR, ISOLUX CORSAN, SUN 2 MARKET SOLUTIONS o SUNCO, entre d'altres. En altres sectors es troben TELEFONICA, ABERTIS, COBRA, INDRA, EAT & OUT, TELEPIZZA entre d'altres. També destaquen les constructores FCC i ACS, que principalment construeixen infraestructures. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és escassa, destacar OAB.

ÍNDIA continuació

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

En el sector de les infraestructures es poden trobar moltes possibilitats de negoci. El Govern central de l'Índia té previst realitzar durant els pròxims quatre anys una inversió per valor de més de 130.000 milions d'euros en carreteres, aeroports, ports i ferrocarrils. Un altre pla de promoció de les zones més deprimides del país preveu la construcció de dotzenes de nous polígons industrials.

L'altra gran oportunitat és el sector de les energies alternatives i més concretament el solar. Cada cop hi ha més empreses que treballen activament creant una filial o amb Joint Venture amb empreses locals.

L'important creixement de la classe mitjana i alta demandarà nous productes i serveis de qualitat així com instal·lacions d'oci, escoles, hospitals i centres de salut. El turisme i la salut són considerats els sectors clau de futur.

Oportunitats de treball

Sembla ser que no és, a curt termini, un país atractiu perquè hi treballin els arquitectes catalans. Encara no hi ha ubicades suficients empreses constructores del nostre país, ni tampoc s'hi han establert grans despatxos d'arquitectura internacionals. Però a mig termini, quan aquests factors hagin millorat i l'índex de preus hagi pujat, és probable que sigui un bon país de destí.

Ara per ara, per iniciar els contactes s'hauria de tenir en compte els quatre estats considerats motors econòmics de l'Índia, que són Maharashtra, Gujarat, Tamil Nadu i Karnataka. Aquests quatre estats, juntament amb els d'Andhra Pradesh i Bengala Occidental representen per si sols més de la meitat (53 %) de tot el PIB indi.

RÚSSIA

6	RÚSSIA
Capital	MOSCOW
Idioma	Rus
Moneda	Ruble

DADES	ESPANYA	RUSSIA
Núm. Habitants (milions)	46,1	139
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	4%
Renda per càpita (USD $)	31.046	12.395
Índex seguretat	70,2% (núm 31 del món)	50,5% (núm. 143 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	2,34
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	2,34
Desocupació (Setembre 2010)	18%	8,4%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	entre el 3 i el 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	4
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	baix
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	5
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	3
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,08
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	no
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m²)	5-8% i/o 45-70€/m²	n/d (*)

RÚSSIA continuació

Dades més rellevants de la fitxa

El nombre d'arquitectes és molt baix, una dècima part que a Espanya. Tenint en compte que el creixement previst fins al 2020 és d'entre un 3 i un 6% anual, Rússia precisarà de molts més arquitectes per poder donar resposta a les necessitats de país.

La renda per càpita és un terç que la d'Espanya. El gran atractiu és la classe alta amb voluntat d'adquirir estàndards europeus o nord-americans de nivell de vida i luxe. A més de ser un país BRIC, és un dels primers productors mundials de petroli i de gas.

Pels honoraris existeix una pauta obligada a la qual no s'ha tingut accés i que la Unió d'Arquitectes Russa facilita als seus membres.

Competències dels arquitectes

Els arquitectes a Rússia no realitzen els càlculs estructurals ni projecten les instal·lacions. L'Urbanisme, el Disseny Urbà i el Paisatgisme entren en les seves atribucions, encara que aquesta darrera disciplina es comparteix amb uns tècnics amb reconeixement propi. També entren en competència amb els Dissenyadors d'Interiors, Enginyers Civils, els Technologist, Enginyers de disseny, Dissenyadors Elèctrics i els Enginyers de Calefacció i Instal·lacions.

Exercici professional dels estrangers

No existeix registre obligatori dels arquitectes a Rússia. A més, l'afiliació a la Unió d'Arquitectes Russa és voluntària. No obstant això, els arquitectes estrangers no poden exercir a Rússia si no és amb joint venture amb un partner local. Les condicions es poden trobar a la Llei "On Architectural Activity in the Russia Federation" No. 169-FZ de 18.10.1995.

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és important i en diversos sectors. A destacar IBERDROLA, MANGO, FREIXENET, ROCA i moltes empreses de fabricació de materials de construcció, especialment de la Comunitat Valenciana. El sector ceràmic espanyol és molt apreciat. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és escassa, destaquen estudis d'arquitectura com ÍÑIGO AMÉZOLA, EMBT i BAAS ARQUITECTES.

RÚSSIA *continuació*

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

El nombre de places hoteleres a Moscou continua sent inferior al d'altres capitals similars. El futur del sector hoteler es veu prometedor com a conseqüència de la recuperació del sector de viatges i els diversos esdeveniments que se celebraran a Rússia en els propers anys: els Jocs Mundials 2013 a la Universitat de Kazan, els Jocs Olímpics d'Hivern 2014 a Sotxi i la Copa del Mundial de la FIFA al 2018.

En general, a tot Rússia manquen hospitals. El mercat d'oficines, sobretot a Moscou, sembla saturat i amb una baixa demanda, mentre que el comercial té previsions de créixer. Molts projectes aturats amb motiu de la desacceleració del PIB durant els anys 2009 i 2010 es tornaran a posar en marxa i es preveu que la demanda serà més exigent, especialment en termes de qualitat i servei.

Els parcs industrials són ara considerats pel Govern Federal com a projectes clau pel desenvolupament del país. A aquest efecte s'ha creat l'Associació de Parcs Industrials, que probablement rebrà ajuts directes del govern, la qual cosa facilitarà el seu creixement.

El gener del 2011 el Ministeri de Recursos Naturals i Medi Ambient va anunciar la intenció de destinar una important quantitat de diners per a la construcció de complexos esportius i d'oci en els parcs metropolitans Bitsevsky les i Tepliy Stan de la ciutat de Moscou. S'estava estudiant la participació d'empreses en la construcció i gestió dels parcs que s'estipularia mitjançant concurs públic (col·laboració públic – privada).

L'arquitectura interior és un sector en alça i amb grans oportunitats. La bona rebuda dels materials espanyols i la bona consideració de la nostra cultura poden propiciar l'accés.

Oportunitats de treball

Hi ha oportunitats acompanyant empreses catalanes del sector de la construcció en la seva expansió a Rússia. També en grans estudis d'arquitectura internacionals, especialment els especialitzats en esdeveniments i equipaments esportius, hospitals i centres de salut, parcs i hotels.

Recomanacions finals

El rus en general, sent simpatia per Espanya i té una bona i positiva impressió, encara que escassa, del país. La classe alta disposa de segones residències en tota la costa mediterrània valorant la nostra arquitectura i cultura en general.

La situació en el mercat immobiliari de Moscou, en particular, i Rússia, en general, continua pràcticament estancada, encara que es preveu una pujada dels preus durant el segon trimestre del 2011.

El preu dels habitatges a Moscou ja va augmentar el mes d'abril de 2011 en un 2,5% (fonts: www.irn.ru i www.metrinfo.ru) i va arribar, només al mes d'abril, a $ 4.765 per m2. La tendència en la demanda d'habitatge és car i modern al centre de Moscou i de bona qualitat però més modest als voltants de la capital.

RÚSSIA continuació

L'octubre de 2011 se celebrarà a la Sala Central d'Exposicions "Manege" (recinte firal), a Moscou, el Festival Internacional Arquitectura-2011, organitzat per la Unió Russa d'Arquitectes amb la participació de nombrosos arquitectes. Es tracta d'una oportunitat única per copsar l'estat actual de l'arquitectura i l'urbanisme al país. Es podran veure, per una banda, els resultats de la planificació arquitectònica i urbanística de moltes ciutats i regions de Rússia, conèixer els principals equips d'arquitectura del país, els joves arquitectes i assistir a les jornades de recerca i intercanvi pel treball del futur. Comptarà amb la presència de reconeguts arquitectes de tot Rússia, la CEI i països estrangers, així com dirigents de la Unió Internacional d'Arquitectes i l'Acadèmia Internacional d'Arquitectura, els governants de les regions de Rússia, els principals arquitectes responsables de les regions i ciutats de Rússia i altres personalitats de la cultura i de l'art.

També és important tenir en compte que el temps de maduració dels negocis és mig - llarg. És recomanable disposar d'un traductor de confiança en les reunions de treball, ja que l'anglès no és molt conegut.

TURQUIA

7	TURQUIA
Capital	ANKARA
Idioma	Turc
Moneda	Lira (YTL)

DADES	ESPANYA	TURQUIA
Núm. Habitants (milions)	46,1	72,3
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	4%
Renda per càpita (USD $)	31.046	10.278
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	64,2% (núm. 67 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	3,83
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	3,83
Desocupació (Setembre 2010)	18%	12,5%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	més del 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	1
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	mig
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	6
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	3
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,44
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m^2)	5-8% i/o 45-70€/m^2	minimum fee scale(*)

(*) El col·legi d'arquitectes estableix uns honoraris mínims de referència.

TURQUIA continuació

Dades més rellevants de la fitxa

Encara que la desocupació al 2010 era del 12%, al 2011, fins al mes de març, ha baixat al 10% i aquesta tendència continuarà baixant, segons les previsions, situant-se al 9, 8, 8 i 6,5 els anys 2012, 2013, 2014 i 2015 respectivament.

És un dels països amb una previsió d'augment de la construcció més elevada pels propers anys, compensant en gran part altres factors no tan atractius com el baix índex de seguretat. De totes formes, aquest índex tendirà a millorar a mesura que Turquia s'adapti a les normes de l'Europa Comunitària. Serà país de ple dret a partir del període 2015-2020.

També destacar que el poder adquisitiu mig mesurat per l'índex Big Mac és el més elevat dels 10 països seleccionats. Existeix una classe mitjana - alta cada cop amb més presència i major poder adquisitiu.

Competències dels arquitectes

Els arquitectes no calculen ni estructures ni instal·lacions, sinó que és responsabilitat dels enginyers. Sí que tenen competència en urbanisme i desenvolupament urbà.

Exercici professional dels estrangers

Els estrangers han de treballar, almenys fins a la incorporació de ple dret a la CE, amb un partner local.

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és elevada i en diversos sectors. A destacar: BARCELÓ HOTELS & RESORTS, ACERINOX, FAGOR, MANGO, MAPFRE, OHL, INDITEX. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és pràcticament inexistent, amb les excepcions d'OAB, L35 i FOA. En canvi, la presència d'enginyeries és rellevant.

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

Es preveu un fort augment del sector de la construcció durant els propers anys, tant d'habitatges residencials com d'obra civil. Ressaltar els plans nacionals d'inversió en infraestructures.

La recuperació de l'economia és una realitat, així com la disminució dels tipus d'interès de les hipoteques com a conseqüència de les reformes bancàries i l'augment d'habitatges de nova construcció per part de la població menor de 35 anys.

Segons declaracions de l'ambaixador d'Espanya a Turquia i exalcalde de Barcelona, Sr. Joan Clos, "Istanbul (12.915.158 habitants) podria convertir-se en la nova Barcelona. Hi ha moltes similituds entre Istanbul i Barcelona. Istanbul està vivint un procés de creixement i un alt flux d'immigració, quelcom que vàrem experimentar a Barcelona durant els anys 60 i 70. La utilització dels espais multifuncionals, tant econòmics com residencials, va ser un aspecte clau per l'èxit del model desenvolupat a Barcelona. Ambdues ciutats estan obertes al mar, tenen una cultura cosmopolita i integren bé allò antic amb el que és modern".

S'estan obrint oportunitats de negoci en el sector sanitari de Turquia a través de la participació de les empreses en projectes de construcció de complexos hospitalaris en règim de col·laboració públic – privat.

TURQUIA continuació

Un sector tradicionalment atractiu pels inversors és el turisme. Particularment, la promoció de segones residències al llarg de la costa dels mars Egeu i Mediterrani per oferir-los a compradors europeus presenta grans oportunitats de negoci.

Oportunitats de treball

Es considera que no és, a curt termini, un país atractiu perquè hi treballin els arquitectes catalans. Encara no hi ha ubicades suficients empreses constructores del nostre país, ni s'hi han establert grans despatxos d'arquitectura internacionals.

Recomanacions finals

Es recomana l'entrada al mercat turc de la mà d'un soci local. Les peculiaritats culturals i socioeconòmiques del país ho fan aconsellable. A més, resulta molt important conèixer la llengua local. Una altra característica general de l'economia turca és la dificultat per trobar informació fiable i rellevant.

Turquia ha de ser considerat no tan sols com un mercat nacional més sinó també com la porta d'entrada a països propers com Iraq, Azerbaián, Iran, Síria, Argelia, Líbia, Xina, Romania, Turkmenistan o Rússia. La seva influència econòmica en la zona és notable.

CANADÀ

8	CANADÀ
Capital	Ottawa
Idioma	Anglès i Francès
Moneda	Dòlar Canadenc (CAD)

DADES	ESPANYA	CANADÀ
Núm. Habitants (milions)	46,1	34,5
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	3%
Renda per càpita (USD $)	31.046	47.577
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	80,8% (núm. 6 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	3,97
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	3,97
Desocupació (Setembre 2010)	18%	8,3%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	entre el 3 i 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	entre el 3 i 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	5
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	alt
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	2
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	4
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,23
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m^2)	5-8% i/o 45-70€/m^2	n/d (*)

(*) no disponible

CANADÀ *continuació*

Dades més rellevants de la fitxa

L'índex de llibertat econòmica és de 80,8, situant la seva economia en el lloc número 6 al 2011. Aquesta xifra ha pujat 0,4 dècimes respecte de l'any anterior com a conseqüència de les millores que hi ha hagut en fiscalitat i paritat. Canadà és ara la primera nació en el rànquing de Nord-amèrica de seguretat. A més de tenir un sistema polític estable i democràtic, compta amb abundants recursos naturals, una sòlida indústria i un alt desenvolupament de sectors d'alta tecnologia. Aquests factors fan del país una de les principals economies del món de lliure mercat i un important exportador de petroli, minerals, automoció, béns manufacturats i productes forestals. Gairebé el 75% de les seves exportacions van als Estats Units. Aquesta situació es reflecteix amb un índex Big Mac més alt que als EUA, tot i que molt més baix que a Barcelona per l'efecte, també, de la sobrevaloració de l'euro.

Hi ha una baixa densitat d'arquitectes, 3,8 vegades inferior a la d'Espanya.

L' IRAC (Institut Royal d'Architecture du Canada) facilita models de documents per treballar a Canadà, fins i tot una plantilla per calcular els honoraris en tot l'estat, es poden trobar a la pàgina web

http://members.raic.org/practice_documents.php?product_category=2&language=2

Competències dels arquitectes

Els arquitectes tenen competències en urbanisme i en el paisatge, disseny urbà, preparació d'estudis preliminars, treballs de disseny, elaboració de maquetes i plànols, desenvolupament de les especificacions tècniques, coordinació dels serveis tècnics preparats per altres professionals (enginyers consultors, planificadors, arquitectes paisatgistes i altres especialistes), control de pressupostos i certificacions, supervisió de la construcció (el control i/o la direcció d'obra) i gestió de projectes.

Els enginyers poden fer tasques similars als arquitectes en alguns casos com és el de Project Manager.

Exercici professional dels estrangers

Els arquitectes estrangers que viuen a Canadà poden presentar una petició per treballar-hi (consultar l'adreça http://www.architectesaucanada.raic.org) a fi i efecte de ser admesos com a membres de ple dret. A la mateixa pàgina animen a treballar-hi, explicant que al país s'hi trobaran nombroses oportunitats tant a despatxos d'arquitectura, sense haver de convalidar el seu títol, com en d'altres llocs.

Per treballar de manera independent com a arquitecte s'ha d'estar inscrit com a tal i disposar d'un permís per exercir o un certificat de pràctiques. Al Quebec, a més, s'haurà de demostrar el coneixement de la llengua francesa.

No existeix un sistema nacional o federat d'inscripció o per l'obtenció del permís. El candidat haurà de demanar-ho en la província on resideixi o on desitja exercir.

Nota: l'Architectural Institute of British Columbia (AIBC) ha posat en marxa un procediment per avaluar els arquitectes formats fora de Canadà i que volen obtenir el permís. Les autoritats canadenques han nomenat un grup de treball ha, però no hi ha data per a l'aplicació del nou sistema.

A la Colombie-Britannique, tenint almenys 7 anys d'experiència demostrable, es pot obtenir el permís aportant certificats d'estudis i documents que certifiquin els treballs realitzats.

CANADÀ continuació

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és important i en diversos sectors. A destacar les constructores DRAGADOS, FCC, ACCIONA i CINTRA. Per contra, només s'ha trobat un arquitecte espanyol: Miguel Escobar (FUTURE CITIES INTERNACIONAL) que viu a Canadà des de fa molts anys.

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

- Infraestructures (concessions): hi ha un gran interès per part d'empreses espanyoles de la construcció i dels serveis en participar en els múltiples projectes que estan traient a concurs les diferents províncies, especialment de transport però també hospitals i escoles.
- Energies renovables: aquest tipus d'energies, especialment l'eòlica, suposen una aposta estratègica en algunes regions, com per exemple la província d'Ontàrio.

  Al Canadà hi ha molt d'interès en la construcció sostenible. Ja al 2004, el Consell de Construcció Verda de Canadà va adaptar el sistema de qualificació LEED de l'US GBC a les preocupacions i les necessitats específiques dels seus edificis. Més de 2.000 projectes canadencs s'han inscrit per a la certificació LEED, des de blocs d'oficines fins a habitatges unifamiliars. El Govern del Canadà exigeix que tots els nous edificis acompleixin els paràmetres LEED Gold. Segons dades de l'estudi Proyecto Green Jobs —un informe que analitza els possibles escenaris futurs i el comportament de l'economia verda en les properes dècades—, elaborat per la Escuela de Organización Industrial (EOI), al Canadà es crearan una mitjana de 72.000 llocs de treball ecològics anuals fins al 2020 al sector de la construcció.

Dins del Pla de Foment de les Infraestructures Building Canada es troben subprogrames com:

- Building Canada Fund i Gateways and Border Crossings Fund: de 8.800 i 2.100 milions de dòlars, respectivament. El pla obliga a las províncies a considerar l'opció de fer servir un model PPP per executar grans projectes.
- Green Infrastructure Fund: 1.200 milions dedicats a projectes d'energies sostenible.

La informació sobre la totalitat dels concursos més importants a nivell federal i la major part dels de nivell regional es poden trobar al servei de difusió de licitacions MERX (http://www.merx.com) i a Informetrica (www.informetrica.com).

Oportunitats de treball

Es valora com a país molt atractiu perquè hi treballin els arquitectes catalans. Hi són presents quasi totes les principals constructores del nostre país, hi ha grans despatxos d'arquitectura internacionals establerts, encara que no del nostre país, i, a més, molt important, ells mateixos animen a fer-ho.

Recomanacions finals

Estar atents a l'evolució del procediment per homologar els arquitectes formats fora del Canadà i que volen treballar-hi.

XILE

9	XILE
Capital	SANTIAGO
Idioma	Castellà
Moneda	Peso xilè

DADES	ESPANYA	XILE
Núm. Habitants (milions)	46,1	17,4
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	5%
Renda per càpita (USD $)	31.046	12.344
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	77,4% (núm. 11 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	3,34
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	3,34
Desocupació (Setembre 2010)	18%	10,8%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	entre el 3 i el 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	4
Coneixement de castellà als estudis/7	7	7
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	alt
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	1
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	1
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,59
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m²)	5-8% i/o 45-70€/m²	entre 5 i 9%

XILE continuació

Dades més rellevants de la fitxa

La població de Xile és aproximadament 1/3 de la d'Espanya i quasi la meitat es concentra al Gran Santiago. El desenvolupament i activitat econòmica de la capital és molt superior a la resta del territori, eminentment agrícola i ramader. També a Santiago de Xile és on es concentra el major nombre d'arquitectes. El país, a més, té una forma allargada resseguint la costa. Per totes aquestes qüestions és més fàcil trobar projectes per desenvolupar fora del propi Santiago.

Els honoraris es poden estimar entre un 5 i un 9% del pressupost de l'obra, això no obstant, el col·legi en facilita uns d'"orientatius" del 2007, encara vigents, a l'adreça http://www.colegioarquitectos.com/DOCUMENTOS/legales/Arancel.pdf

Competències dels arquitectes

Els arquitectes xilens estan habilitats per fer els càlculs de l'estructura, els fonaments i les instal·lacions. La normativa i la legislació xilena es basa en gran mesura en l'espanyola i, per tant, la primera té molts aspectes comuns amb la segona, especialment en arquitectura i urbanisme.

Igual que a Espanya, els enginyers poden calcular estructures i instal·lacions.

Exercici professional dels estrangers

Per exercir no és obligatori estar inscrit al col·legi, ja que la constitució xilena consagra el dret d'associació. Els arquitectes estrangers han de demanar el reconeixement de la seva titulació o la revalidació d'aquest.

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és important, sobretot en el sector de la construcció. A destacar ACS, FERROVIAL, EZENTIS INFRAESTRUCTURAS, OHL, TECSA, ISOLUX CORSAN, COMSA EMTE i CONSTRUCTORA SAN JOSÉ. La presència d'arquitectes espanyols i catalans és cada cop més significativa, destacar PINERAQ, RAFAEL DE VILLASANTE, ROBERT I ESTEVE TERRADES i BBATS.

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

Després del darrer terratrèmol, el govern xilè va adoptar primer unes mesures d'emergència i posteriorment va endegar mesures tant per a la reconstrucció com la construcció d'habitatges "prefabricats". Les empreses nacionals i estrangeres que vulguin participar en el programa de reconstrucció amb habitatge prefabricat o industrialitzat han de superar un procés de certificació en algun dels laboratoris certificats pel MINVU. És destacable que el govern tingui previst construir 150.000 habitatge anuals durant 4 anys dins del Pla de Reconstrucció.

El Gran Santiago acumula l'activitat econòmica de Xile, però no és tot Xile. L'estructura allargada del país fa que sigui necessari planificar molt bé on es vol anar, tenint en compe què s'ofereix al mercat.

XILE continuació

Fora del gran Santiago hi ha necessitats, principalment, de centres sanitaris i escoles, però també centres d'oci, recreatius, de turisme, especialment ecològic, de salut i de bellesa. A Santiago es pot aportar experiència en espais urbans (recuperació, cohesió i articulacions de teixits urbans, polítiques de barri...) i rehabilitació, especialment des de la gestió.

La sostenibilitat i l'eficiència energètica són bones oportunitats per als arquitectes catalans.

Oportunitats de treball

Es considera que és un país atractiu perquè hi treballin els arquitectes catalans. Hi ha suficients empreses constructores del nostre país ubicades i grans despatxos d'arquitectura internacionals establers.

Recomanacions finals

La bona imatge que de nosaltres tenen en facilitarà l'accés, però no s'ha d'oblidar que l'arquitectura i els arquitectes xilens tenen un alt nivell, principalment en disseny.

POLÒNIA

10	POLÒNIA
Capital	WARSZAWA
Idioma	Polonès
Moneda	Zloty (PLN)

DADES	ESPANYA	POLÒNIA
Núm. Habitants (milions)	46,1	38,1
Creixement econòmic previst 2011-2012	1%	4%
Renda per càpita (USD $)	31.046	13.314
Índex seguretat	70,2% (núm. 31 del món)	64,1% (núm. 68 del món)
Índex Big Mac 2010 (preu en USD $)	(Barcelona) 4,5	2,86
Preu Big Mac 2010 als EUA	3,58	2,86
Desocupació (Setembre 2010)	18%	8,2%
Creixement previst construcció fins a 2015	menys del 3%	més del 6%
Creixement previst construcció fins a 2020	menys del 3%	entre el 3 i el 6%
Coneixement d'anglès als estudis/7	2	2
Coneixement de castellà als estudis/7	7	1
Nivell atractivitat (per fer negocis)	alt	mig
Proximitat (distància valorat sobre 7)	-	7
Proximitat (freq. vols valorat sobre 7)	-	3
Núm. Arquitectes/1.000 habitants	0,87	0,35
Obligació estar registrat com arquitecte	sí	sí
Protecció propietat intel·lectual	sí	sí
Nivell honoraris (% / pressup. i/o € / m^2)	5-8% i/o 45-70€/m^2	Veure explicació a continuació

POLÒNIA continuació

Dades més rellevants de la fitxa

És pràcticament l'únic país de l'Europa comunitària amb creixements esperats superiors al 3% (més del 6% fins al 2015) fins al 2020. Si es compara el nombre d'arquitectes amb Espanya, és pràcticament 2,5 vegades inferior. Per tot això, requereix d'un creixement en el nombre d'arquitectes per tal d'absorbir la demanda tan important de la construcció.

L'índex Big Mac situa Polònia per sobre de potències com Xina, Índia i Rússia, amb un alt creixement de la construcció i també amb creixement general de l'economia (4%). Combinant els dos factors es conclou que hi ha una oportunitat a curt termini a causa dels preus més alts, tot i que el creixement sigui menor.

La quota de desocupació, malgrat ser alta, no és catastròfica. El creixement fa que s'estigui creant ocupació i, per tant, es tendeixi a millorar la situació.

Competències dels arquitectes

Tot i que els arquitectes poden projectar, coordinar i supervisar les estructures i les instal·lacions, no acostumen a fer-ho. Són els enginyers civils els que realitzen aquestes tasques, excepte la coordinació, que normalment la fa un arquitecte. També s'ha d'assenyalar que el Building Engineer pot fer construccions per sota dels 1.000 m3. El nombre d'arquitectes col·legiats és bastant inferior al d'Espanya.

Una altra característica és que tant el projecte com la direcció d'obra ha de tenir dos tècnics, l'autor i el que certifica la qualitat. D'aquesta manera, un estudi d'arquitectura, per exercir, ha de tenir com a mínim dos arquitectes registrats en aquestes dues competències. Aquesta característica s'ha de tenir en compte si es vol arribar a un acord amb un despatx local petit.

Els honoraris dels arquitectes són lliures, tot i que el col·legi d'arquitectes en té uns de referència que es poden trobar a http://www.izbaarchitektow.pl/pokaz_kat.php?k1=11, però pràcticament no es fan servir. Normalment es cobra, com a mínim, un 3% del cost de l'obra i, per anar bé, un 4%, però en obra pública aquest percentatge pot pujar. A banda, es factura la direcció d'obra, que en obra pública està al voltant d'un 15% dels honoraris del projecte, relativament poc si es compara amb Espanya, però s'ha de saber que no hi ha tanta feina ni responsabilitat.

Exercici professional dels estrangers

Pel fet de pertànyer a la CEE hi ha lliure circulació dels treballadors catalans. L' homologació del títol ha anat canviant els darrers anys. Fins ara, per accedir a la professió s'havia d'estudiar la carrera a una de les universitats estatals on estan definits els estàndards educatius i els plans d'estudis des del Ministerstwo Edukacji Narodeméj (Ministeri Nacional d'Educació). L'autoritat competent que regula aquestes pràctiques és el Ministerstwo Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa (Ministeri de Planejament i Construcció), amb una supervisió de les pràctiques per part de la Izba Architektów RP (Cambra d'Arquitectes Polonesos). Un cop finalitzades les pràctiques, s'ha de realitzar un examen per obtenir el títol de MAGISTER INZYNIER ARCHITEKT (Màster Enginyer Arquitecte) que atorga una Universitat Tècnica. El títol professional o llicència per fer projectes, Uprawnienia Projektowe, és atorgat per la Izba Architektów RP; aquest títol està regulat per llei. Per tant, el títol "Arquitecte" va lligat al títol universitari; després del període de pràctiques, l'examen i el registre s'esdevé "arquitecte llicenciat", tot i que el títol oficial es denomina "llicenciat per fer projectes".

POLÒNIA continuació

Ara, teòricament es reconeixen tots els títols oficials atorgats per universitats del nostre país però, a més de tràmits similars als que s'exigeixen a Espanya, s'ha de demostrar coneixement de la llengua local. Per poder signar un projecte s'ha d'estar registrat al Izba Architektów local (n'hi ha 16 en total corresponents a cadascuna de les voivoda o províncies), equivalent al nostre col·legi.

Empreses espanyoles/catalanes

La presència d'empreses espanyoles/catalanes és nombrosa i en diversos sectors. A destacar: les constructores espanyoles FCC, OHL, FERROVIAL, ACS, EZENTIS INFRAESTRUCTURAS i COMSA EMTE. En aquests moments, hi ha treballant diversos arquitectes catalans, generalment en concursos d'equipaments, com Barozzi – Veiga, i també en d'altres llocs com el canari Fernando Menis. Alguns arquitectes han obert despatx propi, generalment a Varsòvia, com l'ESTUDIO LAMELA y el de RAFAEL DE LA HOZ, ambdós de Madrid o en associació com BAAS-GRUPA5. ES té coneixement del treball dels arquitectes catalans L35, LAGULA &URBICON Z.O.O., ALONSO BALAGUER I ARQTES. ASSOCIATS, ALRUN JIMENO, JOSEP PRATDESABA i LOURDES MALLARACH.

Oportunitats de negoci: tipus de projectes

El nivell de l'arquitectura, tant en disseny com en coneixements tècnics, és bastant alt. En temes de sostenibilitat, eficiència energètica, energies alternatives i construcció industrialitzada és on es troben més oportunitats. També es pot estar ben considerat i tenir un cert avantatge competitiu en disseny urbà.

En general, els països de l'Europa Central i de l'Est han estat els emergents més afectats per la crisi financera internacional, però una sèrie de factors han contribuït a un cert restabliment de la confiança. Entre aquests, els més destacats han estat les actuacions de suport financer: als governs (Bielorússia, Letònia, Hongria, Romania, Sèrbia i Ucraïna i, preventivament, Polònia) per part de l'FMI, i als bancs occidentals amb actius als països de la regió (sobretot als països bàltics i Hongria) per part dels bancs multilaterals. Polònia és l'economia més gran de la regió (sense considerar Rússia) i la seva dependència en les exportacions a la Unió Europea és inferior, les seves finances públiques estan força sanejades, el seu nivell d'endeutament és acceptable (per sota del 50% del PIB) i l'exposició dels préstecs en moneda estrangera, en termes absoluts, és la meitat que l'hongaresa. Pel període 2011-2014 es preveu que Polònia, la República Txeca, Hongria i Romania recuperin ritmes de creixement anual entorn del 4%.

Oportunitats de treball

Es considera que, a curt termini ,Polònia és un país mitjanament atractiu per treballar en les constructores i enginyeries, especialment si es té coneixement tècnic en matèries de sostenibilitat i eficiència energètica.

POLÒNIA continuació

Recomanacions finals

Encara hi ha una oportunitat per optar als ajuts europeus que, tot i que ja no són com abans, encara existeixen: l'experiència viscuda a Espanya en la seva incorporació, l'any 1985, a la Unió Europea en els fons de cohesió és aplicable a Polònia. Es preveu una important demanda de tecnologies associades als principals eixos de cadascun dels programes operacionals als quals dóna suport la Unió Europea que, per al conjunt dels quatre països (Polònia, la República Txeca, Hongria i Romania), disposen de gairebé 20.000 milions d'euros pressupostats per al període 2007-2013 exclusivament per a medi ambient i energies renovables.

En concret, i entre d'altres, previsiblement es requeriran solucions tecnològiques per a plantes de depuració d'aigües residuals, sistemes per a la prevenció d'inundacions, instal·lació de sistemes d'aïllament d'edificis, sistemes solars de generació d'energia, etc. A banda d'això, especialment a Polònia, la República Txeca i Hongria hi ha una pressió creixent pel compliment de la normativa mediambiental de la Unió Europea per part del sector privat. Per això, es preveu que augmenti la demanda de productes i serveis relacionats amb la posada en marxa a les empreses locals de sistemes de gestió mediambiental, inversions per a la reducció de la contaminació atmosfèrica, millora de la gestió d'aigües residuals i deixalles, reciclatge de deixalles, etc. Cal dir que el nivell tecnològic de les empreses locals de medi ambient, especialment a Polònia i la República Txeca, està experimentant un augment d'una manera ràpida, la qual cosa permet tenir-les en compte com a socis locals al temps que fa cada cop més difícil la competència.

4. Bibliografia

4.1. Experts

- Secretari General de la Unió Internacional d'Arquitectes
- Head of Administration. ACE (Consell d'Arquitectes d'Europa) Secretariat
- Vicepresident UIA
- Intercon. Expert en mercats internacionals
- Director Ejecutivo ProInversión (Perú)
- Arquitecte en MAK Construction (Argentina)
- Arquitecte de Zhejiang University of Technology
- Expert en relacions Catalunya-Marroc (Marroc)
- Global Account Manager. Business Monitor International (London)
- Arquitecte Consultor del Banc Mundial
- President de la Cámara de Comercio Hispano-Polaca
- Enginyers. ARBO Projekt (Polònia)
- Enginyers. Kuban & Salak. (Polònia)
- Arquitecte en Reserch, project management, consulting
- Senior Press Officer. European Investment Bank
- Experts en el mercat xilè
- Senior Counsellor. Banc Mundial
- Consultora del Banc Mundial
- Director per Xile, Argentina, Uruguai i Paraguai del Banc Mundial
- Research Manager for Macroeconomics and Growth in the Development Research Group. Grup del Banc Mundial
- Directora EU Affairs at ACC1Ó
- Consultora responsable Oficina Comercial de España en Washington
- Consultora experta en el mercat romanès

- Consultora experta en el mercat de la República Txeca
- Arquitecte polonès
- Presidente Ejecutivo de la Corporación Andina de Fomento (Venezuela)
- Consultores de Alianza Creativa (Xile)
- Ex Jefe Unidad Ambiental y Territorial. Coordinación Transantiago (Xile)
- Consultora del Programme Manager Financial Assistance. Bosnia Herzegovina. EC
- Analista expert en el mercat de Ghana
- Structural Funds-Cohesion Fund. Bulgaria. Directorate-General for Regional Policy. EC
- Consejera Económico y Comercial Jefe OFCOME Bulgària
- Consultora (Perú)

4.2. Institucions i organismes

- COAC
    - Departament de Relacions Internacionals. Exercici de l'Arquitectura al Món
    - ArqCatMón. Atles
- ACC1Ó
    - Observatori de prospectiva de Mercats Exteriors
    - http://www.anella.cat/indicador-atractivitat
- European Commission
    - Eurobarometre. European Commission. Europeans and their Languages
    - EC-LA Development Cooperation Guide.
- Documents i informació de la UIA (Unió Internacional d'Arquitectes)
- Documents i informació del CAE (Architects' Council of Europe)
- Monografies del Ministeri espanyol de AA EE sobre diferents països
- WORLD TRADE 2010, PROSPECTS FOR 2011
- SEOPAN. Informe de la Construcción 2010

- CBRE Richard Ellis. Tendencias 2011. Informe Inmobiliario 2011.

- Cities of Opportunity. PwC

- 2011 Index of Economic Freedom. The Heritage Foundation & The Wall Street Journal

- AENA
  http://www.aena.es/csee/Satellite?c=Page&cid=1113582476702&pagename=Estadisticas%2FEstadisticas

- ICEX

- Oficines Econòmiques i Comercials d'Espanya. Ambaixades d'Espanya a més de 100 països

- FMI. Fons Monetari Internacional

  - IMF Staff. Labor Force and Employment series from Australian Bureau of Statistics

  - Working Papers

- Lex Mundi. Guide to doing Business in Bulgaria

- BIM Trukey Real Estate Report Q2 2011. Business Monitor International

- National Statistical Office (per cada país, INE a Espanya)

- World Bank

  - World Development Indicators

  - Human Development Indicators

  - Doing Business

- IMF Staff

- Central Bank (per cada país)

- IFS - International Financial Statistics

- Australian Bureau of Statistics Time Series Statistics Plus

- Bangladesh Bureau of Statistics

- Prime Minister's Office, Economic Planning and Development Department (Brunei)

- Ministry of Finance (Burkina Faso)

- Ministry of Finance (Côte d'Ivoire)

- Ministry of Finance (Ethiopia)

- Ministry of Finance (Barhein)

- Ministry of Finance (Ethiopia)

- Ministry of Finance (Mali)
- Ministry of Finance (Gabon)
- Ministry of Finance (Pakistan)
- Ministry of Finance (Papua New Guinea)
- Ministry of Finance (Rwanda)
- Ministry of Finance (Democratic Republic of Timor-Leste)
- Ministry of Economy (Côte d'Ivoire)
- Ministry of Economy (Oman)
- Ministry of Economy (United Arab Emirates)
- Ministry of Economy (Venezuela)
- Ministry of Planning and National Development (Maldives)
- Ministry of Planning and Finance (Lybia)
- Ministry of Planning (Egypt)
- Ministry of Planning and Central Statistical Office (Kuwait)
- Ministry of National Planning and Economic Development and Department of Labour (Myanmar)
- CEIC. Macroeconomics Databases for Emerging and Develop Markets
- EMED - Emerging Markets Economic Data
- Planning Commissariat (Comoros)
- Eurostat, Labor force Surrey
    - Haver analytics (http://www.haver.com/). EUR_HICP Database
- U.N. (United Nations) sources
- IFS - International Financial Statistics
- Central Agency for Public Mobilization and Statistics (CAPMAS)
- Research Institute of the Finnish Economy (ETLA)
- New Zealand Time Series
- National Statistical Office. Hungarian Central Statistical Office (HCSO)
- Directorate of Labour of Iceland

- Global Insight and Nomura database (Japan)

- Census and Statistical Department of the National Information and Documentation Agency (NIDA)

- Data from Statistics Lithuania: http://www.stat.gov.lt/en/

- Planning Council of Qatar reportatges i pàgina web, Economist Intelligence Unit reports, Qatar Central Bank

- Central Department of Statistics (CDS), Ministry of Economy and Planning. Published by the Saudi Arabia Monetary Agency

- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) - Economic Outlook Database

- Turkmenistan authorities

- WEO - World Economic Outlook

- Global Construction 2020. Global Construction Perspectives. Oxford Economics

- Iberglobal. http://iberglobal.com/

- The Economist

- Growth reimagined. Engineering & Construction industry summary. PwC

- Wikipedia

- http://www.horlogeparlante.com/spanish/distance.php

- Sectors emergents als països del Mediterrani. Institut Internacional de Governabilitat de Catalunya (IIG)

- Federation de l'Industrie Europeenne de la Construction

- Portal inmobiliario.com

- Top 30 European civil contractors

- http://www.mercadocontinuo.com/

- Guia de The World Fact Book- CIA

- IDB (Inter-American Development Bank). Policy Trade-offs for Unprecedented Times: Confronting the Global crisis in Latin America and The Caribbean

- Study on the Future Opportunities and Challenges of EU-ChinaTrade and Investment Relations. Study 9: Construction. Study Experts: Dr Frank Schultmann Nicole Sunke Chair of Business Administration, Construction Management and Economics. University of Siegen

- AIA (Associació d'Arquitectes Americans) Construction Documents in China: SOM's Experiences. Excerpted and adapted from an arcCA article by C. Keith Boswell, AIA

- R&D co-operation opportunities. Partners in POLAND per Sr. Grzegorz Gromada
- European Investment Bank. http://www.eib.org/index.htm
- Stowarzyszenie Architektów Polskich. http://www.sarp.org.pl/
- Murator. Budowlany serwis dla profesjonalistów. http://www.muratorplus.pl/
- Polish Market Review: A monthly macroeconomic analysis. http://www.pmrpublications.com
- IDB. Inter-American Development Bank. Policy Trade-offs for Unprecedented Times: Confronting the Global Crisis in Latin America and The Caribbean
- The Construction Market in Malaysia. Frost & Sullivan. http://www.frost.com/prod/servlet/frost-home.pag
- U.S. Energy Information Administration. Independent Statistics & Analysis. http://www.eia.gov/
- Mercado continuo: reportajes. http://www.mercadocontinuo.com/
- Brno Regional Chamber Of Commerce. http://www.rhkbrno.cz/
- Comunidad Europea-Chile, Fundación Empresarial

SEARCH & DRIVE, S.L.
Paseo de Gracia, 12, 1ª planta
08007 Barcelona · España
(+34) 93 492 03 80
www.search-drive.com